

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd Christianis infensus Iulianus, Iudæis templum Hierosolymis
restaurandi facultatem de dit, quorum plures summa operem aggregos,
flamma erumpens absumpsit, & de crucis figuris quæ eorem vestibus ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

ad fontem illum diuertisse, inque eo lauisse pedes, & aqua ex eo tempore vim morbis medendi habuisse. Memorant præterea arborē esse, quæ persis dicitur, Hermopoli, quod est oppidum Thebaidis, cuius fructus, aut folium, aut particula aliqua corticis ægrotis admota, morbos à compluribus depulerit. Nam traditum est Ioseph, cum propter Herodem assumptis secum Christo & Maria sancta Deipara, fugisset, venisse Hermopolim. Atque simul ut portæ appropinquauit, istam arborem, licet planè maximam, aduentu Christi turbatam esse, atque ad solum vsque se inflexisse, & Christum adorasse. Atque hæc quidē de hac arbore, sicut à multis audiui, à me commemorata sunt. Quæ quidem, si quid ego iudico, vel significabat Christum iam in vrbe adesse, vel vt verisimile est, non modò arborem, quam incolæ propter magnitudinem & pulchritudinem lege Gentilitia venerabantur, demone iam, qui ibi colebatur, ob Christum talium rerum euersorem, qui eo in loco comparebat, perhorrescente, sua sponte commotam esse, verum etiam omnes Aegyptiorum statuas, aduentante tū Christo, iuxta prophetiam Esaia concussas. Itaque demone inde abacto, arbor, quò rei gestæ testimonio esset, remansit ibi, fidelesq; morbis liberauit. Atque vt Aegyptij & Palæstini istarum rerum, sic alij singuli aliarum, quæ apud ipsos gestæ sunt, testes locupletes existunt.

Quòd Christianis infensus Iulianus, Iudæis templum Hierosolymis restaurandi facultatem dedit, quorum plures summa ope rem aggressos, flamma erumpens absumpsit, & de crucis figuris quæ in eorum vestibus qui operi insistebant, apparuerunt. CAP. XXI.

ET si verò imperator odio habuit Christianos, & infenso animo in eos atq; inimico fuit, tamē aduersus Iudæos eorūq; patriarchas & duces beneuolus se & mansuerum declarauit: scripsitque ad populum vt pro se suoque regno preces funderent. Verum hoc ab eo factum est, quantū ego cōiectura assequi possum, non quod eorū approbaret religionem, quam norat velut matrem fuisse reli-

ligionis Christianæ, quippe quæ eisdem habeat & prophetas, & patriarchas, sed quod Iudæi capitali odio Christianos prosequerentur: & propterea laboratum est ab eis, ut cultu atque obseruantia, qua erga illos usus est, hos, quos odio prosequerentur, grauius angeret. Fortasse etiã eo pacto illos facilius ad cultum gentilem & sacrificia adduci posse putabat, quippe cum sanctos scripturæ libros non sensu spiritali, ut Christiani, & etiam ipsi sapientiores Hebræi, sed literaliter solum, ut ita dicam, interpretarentur. Atque eum hoc animo fuisse, conatus eius planè declararunt. Nam accersitis gentis illius principibus, cohortatus est eos, ut legem Moysis audirent, & patria instituta ipsis in memoriam redegit. A quibus cum esset responsum, tēplo Hierosolymitano iam diruto, nec fas sibi esse, nec morem patrium ferre, ut cum iam è sua vrbe primaria essent eiekti, alibi istud præstarent, suppeditat illis ex communi pecuniam, qua templum de integro extruât, eo cōsilio, ut eandē cum maioribus religionis formā obseruent, eodēq; modo sacrificent. Illi igitur non cōplexi animo istud secundum sacras prophetarum vaticinationes minimè posse fieri, omni cura ac studio in opus incubere, & peritis architectis in vnum coactis, materiam ad ædificium parare, locum denique perpurgare cœperunt. Quinetiam tanta animorum alacritate laborem in has res conferre, ut etiam eorum vxores rudera è loco gremiis exportarent, monilia & reliquum mundum muliebrem libentibus animis in opus impenderent. Alias res omnes huic suscepto operi tum imperator, tum alii Gentiles, tum cuncti denique Iudæi postposuerunt. Nam Gentiles, licet Iudæis infensi, in huius laboris societatem cum illis venere, propterea quod hoc modo persuasum habebant, se suum conatum posse perficere, & Christi prædictiones perspicuè falsas ostendere. Iudæi autem & idem ipsum cogitabant, & tempus se idoneum ad templum denuò ædificandum nactos arbitrabantur. Itaque simul ac veteris ædificii reliquias è loco sustulerant, effoderant, & solum purgauerant, dicitur postero die, quo primum iam essent fundamentum iacturi, terræ motus ingens factus esse, & lapides

Q

pides

SOZOMENI HISTOR.

pides terræ conuassatione è solo eiecti, & ex Iudæis pe-
 riisse hi, tum qui operis curam susceperant, tum qui ad il-
 lud spectandum venerant. Etenim ædes templo vicinæ,
 & porticus publici, in quibus versabantur, de repente cor-
 ruerunt. Atque eorum, qui his ruinis oppressi erant, nu-
 mero quidem cōplures, alij extemplo interierunt, alij se-
 mimortui inuenti sunt, quorum & crura fuerunt, & manus
 mutilatæ. Alij alias corporis partes labefactatas habuerūt.
 Postea verò, quàm Deus terram concutere desijt, rursus
 Iudæi, qui supererant, opus aggrediuntur, perinde ac si
 propter imperatoris mandatum necessario suscipiendum
 esset, quinetiam quòd ipsi magno illius absoluendi desy-
 derio tenerentur. Nam natura humana in his rebus, que
 ad voluptatē pertinent, ad id sæpius inclinatur, quod sibi
 detrimento esse solet, atque id vnum profuturum pu-
 tat, quod ipsa cupit perficere: hincque reuera in fraudem
 inducta, neque quid conducatur, solertia perspicere, neque
 periculis admonita, vel modestiam animi discere, vel ad
 id, quod decet, redire potest. Quòd quidem certè Iudæis
 id temporis accidisse censeo. Nam cum prioris incepti
 frustratio, diuinum numen illorū conatum damnasse eui-
 dentissimè demonstrauit, idem tamen quanquam frustra
 totis viribus tentare conabantur. Fertur enim vt secundo
 opus aggressi sunt, ignem subito è fundamentis templi e-
 rupisse, multosque absumpsisse. Atque istud ab omnibus
 & liberè dicitur, & pro certo creditur, & à nemine voca-
 tur in dubium, præterquàm, quòd quidam prædicāt flam-
 mam in ipsos vi ad templū accedere cupientes ex aduerso
 irruisse, illudque fecisse, quod modò commemoratum est:
 alij autem id ipsum contigisse, simul vt rudera exportare
 cœperunt. Cæterum siue hoc verum esse quis, siue supe-
 rius assentiatur, alterutrum parem videtur admirationem
 excitare. Aliud item accidit priore illo & euidentius fa-
 nè & multò admirabilius. Nam omnium Iudæorum a-
 mictus signo crucis notatus fuit, & vestimenta habuerunt
 stellis quodammodo variata, perinde quasi textorum ar-
 tificio maculis distincta fuissent. Quo factum est, vt alij
 eorum continuo Christum Deum esse existimarent, ini-
 quoque

quoque animò tulisse, quòd templum de integro ædifi-
care constituerant: alij paulò pòst ad ecclesiam se transf-
ferrent, initiarentur mylteriis, hymnis, & precibus Chri-
stum pro suis improbè factis placarent. Istis rebus si quis
fidem minimè adhibendam putet, sit persuasus saltem ab
his, qui eas ab earum spectatoribus acceperunt, qui-
que adhuc in vita manent: sit etiam persuasus
cum à Iudæis ipsis, tum à Gentilibus, qui
opus inchoatum reliquerunt, imò ve-
rò ne inchoare quidem potuerunt.

QVINTI LIBRI FINIS.

Q ij HERMIÆ